

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדְשׁ", "תְּקוּנַי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרִשְׁת וַיְחִי

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּזֶזׁשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מִחוּלַק ל- תַתַק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים
ל"ב כְּרִכִים שֶׁל ל' חֲלָקִים

כֶּרֶךְ ז' - חֲלָק כ"ז

קוֹנְטֵרְס 207

מוֹפָץ לֵאל מִטְרוֹת רוּח כֻלל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסַפְרָא דְא יַפְקוֹן בֵּית מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כֻל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדִקּוֹת סְפוּרוֹת
"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וְיִשְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תְּשַׁע"א לַפ"ק - בַּעִיָּה"ק בֵּית שְׁמוּשׁ תּוֹכֵב"א

שָׁפַע דְּאֶקְדִּים ש' לְפ', לֹא זָכוּ עוֹמְדִים וְלֹא עוֹבְרִים (האי) בְּזַעֲרֵי אַפְּיָן.

מָאִי בֵּין הָאִי לְהָאִי. בְּזַעֲרֵי אַפְּיָן, בְּדַ גְּחִית הֵהוּא
אוֹרְחָא מִתְחוֹת נוֹקְבֵי חוֹטְמוֹי, פְּתִיב, (במדבר יב)
וַיַּחַר אֶפֶס יְיָ בָּם וַיִּלְךְ. מָאִי וַיִּלְךְ. דְּנַפְיָק רוּחָא דְרוּגְזָא
מֵאִינְנוּ נוֹקְבֵי, וּמֵאֵן דְּאֶשְׁבַּח קַמֵּיהּ, אָזִיל וְלֹא אֶשְׁתַּבַּח.
הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה מ) כִּי רוּחַ יְיָ נִשְׁבַּח בּוֹ וַאֲיַנְנוּ
(ס"א כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ וַאֲיַנְנוּ). בְּאַרְיֵךְ אַפְּיָן פְּתִיב, (מיכה ז) וְעוֹבֵר
עַל פְּשַׁע. וְכְתִיב, (איוב לו) וְרוּחַ עֲבָרָה וְתַטְהֵרֵם. וְתֵאנָא,
הָכָא כְתִיב, עוֹבֵר עַל פְּשַׁע בְּהָהוּא אֲרַחָא. הָתָם, (שמות
יב) וְעָבַר יְיָ לְנִגּוּף אֶת מִצְרַיִם.

ספר נפלאות הזוהר

רבי שמעון זכאה חולקיה דמאן דאשתכח בהאי אדרא קדישא עלאה דאנן ביה, זכאה
חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי, דאנן יתבין בקדושה עלאה אשא עלאה אסחר לן,
וכן כתוב (לקמן באדרא זוטא דף רפ"ז): שאמר רבי שמעון בן יוחאי אסחר אשא מקמאי
ומעלמין לא אתפסק.

(כה) הרוצה שיתקומו נכסיו ישע בהן אדר

ועוד פרש ב"מתוק מדבש" דאיתא (ביצה ט"ו). ואר"י משום רבי אלעזר ברבי
שמעון הרוצה שיתקומו נכסיו ישע בהן אדר, שנאמר אדיר במרום ה', (פרש רש"י)
שאדר לשון קיום וחזור ולכן נקרא אדר, אי נמי אדרא כשמיה כדאמרי אינשי מאי
אדרא. דקיימא לדרי דרין עד כאן לשוננו.

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג): ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ויקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזוהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמות כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... פב"פ (וכאן יפרט בקושתו) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

זָכָאָה חוֹלְקִיה דְּמַאן דְּזָכִי לְהָאִי. וְדָא הוּא תְּקוּנָא
תְּלִיתָאָה, (דְּאוּרְחָא) דְּדִיקְנָא יְקִירָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה עֲתִיקָא דְּעֲתִיקִי. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאִי קְדִישָׁא
בְּרִידָה הוּא יְסָגִי לְאוּטְבָא לָהּ, וַיְחִידִי לְאַגָּנָא עֲלָהּ.

וְתֵאנָא, מָאִי דְכָתִיב, (ישעיה סא) שׁוֹשׁ אָשִׁישׁ בֵּינִי,
בְּעֲתִיק יוֹמִין אֲתָמַר. דְּהָא הוּא חֲדוּתָא
דְּכָלָא. תֵּאנָא, בְּשַׁעְתָּא דְּאַתְגְּלִי הָאִי אוּרְחָא דְּדִיקְנָא
דְּעֲתִיק יוֹמִין. בְּלָהּ מָאִרִי דִּיבְבָא וַיִּלְלָהּ, וּמָאִרִיהוֹן
דְּדִינָא סְתִימִין וּשְׁתִּיקִין, וְלִית דִּיכְפַתַּח פְּטָרָא
לְאַבְאָשָׁא. מְשׁוּם דְּהָאִי אוּרְחָא אֲתְגְּלִיָּא לְתַקְנָא.
וּמֵהָאִי, מָאן דְּאַחִיד (נ"א דְאַחִית) וְאַזְהַר (מְשׁוּם דְּהָאִי אוּרְחָא

ספר נפלאות הווהר

כו) השתדל להאיר מזכות דורו הקדוש מאורם הקדושים לחשכת דרא דמשיחא
והנהגה רשב"י הקדוש הוא ראה מה שיהיה בסוף הדורות האחרונים קדם ביאת
המשיח והשתדל להאיר מזכות דורו הקדוש מאורם הקדושים לחשכת דרא דמשיחא,
כמו שכתב רשב"י בעצמו (זוהר חדש ב ט'): זכו דדרא דא יקיים עלמא עד דייתי מלפא
משיחא.

כז) להמשיך אור תורתנו הקדושה לדרי דרין, שיתקיים עלמא בזכותנו עד דייתי מלפא
משיחא

וז' שכתב פאן רשב"י אתפנשו חבריאי, היינו הכינו בהכנה דרבה לסודות התורה
האלו. לבי אדרא, להמשיך אור תורתנו הקדושה לדרי דרין, שיתקיים עלמא בזכותנו
עד דייתי מלפא משיחא לתמן העולם במלכות שמים.

טְלָה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אַרְיֵה חַד, וְטְלָה חַד, חַד זָאב, וְחַד גְּדִי, וְכֵן פְּלֵהוּ, לְאַשְׁתַּפְּחֵא חַיִּים קְטַנֹּת עִם גְּדוּלוֹת.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, פְּלֵהוּ שְׁפִיר. אֲבָל יְהוּדָה אַרְיֵה, שְׁמַעוֹן שׁוֹר, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא דְהוּוּ מְשַׁגְּיחִין דָּא לְקַבֵּל דָּא, דָּא מִימִנָּא, וְדָא מִשְׁמַאלָא. לְתוֹרָא דְעוֹבְדוֹי בִישׁוּן, אָמְרוּ נְצִיר אַקוּנִין דְאַרְיֵה בְּקוֹפְטִיָּה, וְיִסְתַּפֵּל בְּדָא וְיִדְחַל מִנֶּיהָ, כִּף שְׁמַעוֹן שׁוֹר, יְהוּדָה אַרְיֵה.

שְׁמַעוֹן לֹא זָכָה לְבִרְכָאן, אֶלָּא טַפַּל לִיה מִשָּׁה בִיהוּדָה. כְּתִיב הֵכָא (דבריים לג) שְׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה, וְכְתִיב הֵתָם (בראשית כט) כִּי שְׁמַע ה' כִּי שְׁנוּאָה אָנֹכִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׁמַעוֹן וְלוֹי, אַבוּהוֹן סְלִיק לֹון לְמִשָּׁה. אָמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי, מָאי טַעְמָא אַבוּהוֹן סְלִיק לֹון לְמִשָּׁה. אָמַר לִיה, אָף אֲנִי נִסְלִיק לִיה לְבוּצִינָא קְדִישָׁא עֲלֵאָה.

אָתוּ שְׁאָלוּ לִיה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר, כַּמָּה חֲבִיבִין מְלִין. אֶטְפַח בִּידוֹי וּבִכָּה, וְאָמַר מָאן יִגְלִי לָךְ מְהֵימְנָא קְדִישָׁא, אֶסְתַּלְקַת בְּחַיִּיךְ עַל בְּנֵי נֶשָׂא, אֶסְתַּלְקַת בְּמוֹתָךְ, וְאֶסְתִּים דִּיּוֹקְנָךְ. מִפְּתַחַן דְמֵאֲרַךְ אַתְמַסְרוּ בִידְךָ תְדִיר.

הָא חֲזִי, יַעֲקֹב הוּוּה לִיה אַרְבַּע נָשִׁין, וְאוּלִיד בְּנִין מִכְּלָהוּ, (דף רלו ע"ב) וְאֶסְתַּלְקַת (כ"א וְאֶשְׁתַּלְקִים) בְּנָשׁוּי. כַּד בַּעַא יַעֲקֹב לְאַסְתַּלְקָא, שְׂכִינְתָא קְיָיְמִי עֲלוּי, בַּעַא לְבְרוּכִי לְאַלִין, וְלֹא יִכִּיל, מְקַמֵּי שְׂכִינְתָא דְדַחִיל. אָמַר, הִיךְ אַעֲבִיד, דְהָא תְרוּוּיָהוּ מִסְטְרָא דְדִינָא קְשָׂא קָא אַתִּין. אִי אַתְקִיף בְּשְׂכִינְתָא לֹא יִכִּילָנָא, דְהָא אַרְבַּע נָשִׁין הוּוּ לִי, וְאַשְׁתַּלְמִנָא בְהוֹן. אֶלָּא אֶסְלַק לֹון לְמֵאֲרִי דְבֵיתָא, דְהָא (ב"ח) בֵּיתָא בְרַעוּתִיָּה קְיָיְמָא, וּמָה דְבַעֵי יַעֲבִיד.

וְאַחַד טְלָה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אַרְיֵה אַחַד, וְטְלָה אַחַד, אַחַד זָאב, וְאַחַד גְּדִי, וְכֵן פְּלֵם, לְהַמְצֵא חַיִּים קְטַנֹּת עִם גְּדוּלוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הַכֵּל יָפָה, אֲבָל יְהוּדָה אַרְיֵה וְשְׁמַעוֹן שׁוֹר, וְהָרִי פְּרִשְׁוֹהָ הַחֲבָרִים שְׁהִיו מְשַׁגְּיחִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה, זֶה מִיָּמִין וְזֶה מִשְׁמָאל. לְשׁוֹר שְׁמַעְשׂוֹ רַעִים, אָמְרוּ נְצִיר דְמוֹת שֵׁל אַרְיֵה בְּרַפְתָּ שְׁלוֹ, וְיִסְתַּפֵּל בְּזָה וְיִפְחַד מִמֶּנּוּ. כִּף שְׁמַעוֹן שׁוֹר, יְהוּדָה אַרְיֵה.

שְׁמַעוֹן לֹא זָכָה לְבִרְכּוֹת, אֶלָּא הַדְּבִיק אוֹתוֹ מִשָּׁה לִיהוּדָה. כְּתוּב כַּאֲן (דבריים לג) שְׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה, וְכְתוּב שָׁם (בראשית כט) כִּי שְׁמַע ה' כִּי שְׁנוּאָה אָנֹכִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׁמַעוֹן וְלוֹי, אַבִּיהֶם הַעֲלָם לְמִשָּׁה. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, מָה הַטַּעַם אַבִּיהֶם הַעֲלָם לְמִשָּׁה? אָמַר לוֹ, אָף אֲנִי נַעֲלָהוּ לְמַנְוֵרָה הַקְּדוּשָׁה הַעֲלִינָה.

כַּאוּ וְשְׁאָלוּ אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר, כַּמָּה חֲבִיבִים דְּכָרִים אֵלוּ. טַפַּח בִּידוֹ וּבִכָּה. אָמַר, מִי יִגְלֵה אוֹתָךְ נְאֻמָּן הַקְּדוּשׁ? הַתְּעִלִּית בְּחַיִּיךְ עַל בְּנֵי אָדָם, הַתְּעִלִּית בְּפִטְרִיתְךָ וְנִסְתַּרְהָ דְמוֹתְךָ. מִפְּתַחוֹת רַבּוֹנָךְ נִמְסְרוּ בִידְךָ תְּמִיד.

כַּא רְאָה, לַיעֲקֹב הָיוּ אַרְבַּע נָשִׁים, וְהוּלִיד בְּנִים מִכָּלָן, וְהַתְּעִלָּה (וּנְחָק) בְּנָשׁוּתָיו. בְּשָׂרְצָה יַעֲקֹב לְהַסְתַּלְקַת, עֲמִדָּה עֲלוּי שְׂכִינָה. רְצָה לְכַרֵּךְ אֶת אֵלָה וְלֹא יָכֵל, מִלְּפָנֵי הַשְּׂכִינָה שְׁפַחַד. אָמַר, אִיךְ אַעֲשֶׂה, שְׁהָרִי שְׁנִיָּהֶם כַּאוּ מִצַּד הַדִּין הַקְּשָׁה? אִם אַחֲזִיק בְּשְׂכִינָה - לֹא יִכִּלְתִּי, שְׁהָרִי הָיוּ לִי אַרְבַּע נָשִׁים וְנִתְקַנְתִּי בְּהוֹן, אֶלָּא אַעֲלָה אוֹתוֹן לְבַעַל הַבַּיִת, שְׁהָרִי (ב"ח) הַבַּיִת עוֹמֵד בְּרִשׁוֹתוֹ, וּמָה שְׂחִירְצָה - יַעֲשֶׂה.

כך יעקב אמר, חולקין הנשים ובנין הא נסבית בהאי עלמא, ואשתלמנא, היך אתקיף במטרוניתא יתיר, אלא אסלק מלין למארי מטרוניתא, והוא יעביד מה דבעי, ולא ידחל.

בא ראה מה כתוב, (דברים לג) וזאת הברכה אשר ברוך משה איש האלהים, בעל הבית, בעל הגבירה, כפתיב (במדבר ל) אישה יקימנו ואישה יפרנו, שהרי (שם ז) פלות משה כתוב. ועל כן משה מברך את מי שרוצה בלי פחד, כמו שבארנו. ולכן אמר יעקב, הרי ראיתי שבני אלה הם בצד הדין הקשה, [ויבאו] יבא בעל הבית ויברך אותם.

משה ודאי איש האלהים היה, ורצונו עושה בביתו, כמו שנאמר אישה יקימנו, זהו שכתוב (שם ז) ויאמר משה קומה ה' ואישה יפרנו, זהו שכתוב ובנחה יאמר שובה ה' ודאי שבעל הבית עושה את רצונו ואין מוחה בידו, כמו לאדם שגזור על אשתו, והיא עושה רצונו. ועל כך יעקב, אף על גב שהיה אחוז בעץ החיים, לא היה בעל הבית אלא למטה. משה הוא למעלה, ולכן העלה אותם לבעל הבית.

בסודם אל תבא נפשי וגו'. רבי אבא פתח ואמר, (תהלים כח) סוד ה' ליראיו - הסוד העליון של התורה לא נתן הקדוש ברוך הוא אלא לאותם יראי חטא, ומי שהם יראי חטא, מתגלה להם סוד עליון של תורה. ומיהו סוד העליון של התורה? הני אומר זו אות ברית קדש, שנגראת סוד ה' ברית קדש.

שמעון ולוי הטריחו עצמם על סוד זה באנשי שכם שימולו

כך יעקב אמר, חולקין הנשים ובנין הא נסבית בהאי עלמא, ואשתלמנא, היך אתקיף במטרוניתא יתיר, אלא אסלק מלין למארי מטרוניתא, והוא יעביד מה דבעי, ולא ידחל.

הא חזי, מה כתיב, (דברים לג) וזאת הברכה אשר ברוך משה איש האלהים, מאריה דביתא, מאריה דמטרוניתא. כמה דכתיב, (במדבר ל) אישה יקימנו ואישה יפרנו. דהא (במדבר ז) פלת משה כתיב. ועל דא, משה ברוך מאן דבעא ולא דחיל, כדאוקימנא. ובגין כך אמר יעקב, הא חמינן דבני אלן בסטרא דדינא קשיא, (למיתא) ייתי מאריה דביתא ויברך לון.

משה ודאי איש האלהים היה, ורעוניה עביד בביתיה, כמה דאת אמר אישה יקימנו. הדא הוא דכתיב, (במדבר ז) ויאמר משה קומה ה' ואישה יפרנו. הדא הוא דכתיב, (במדבר ז) ובנחה יאמר שובה ה'. ודאי רעוניה עבד מאריה דביתא ולית דימחי בידיה. כבר נש דגזר על אנתתיה, ועבדא רעוניה. ועל דא יעקב אף על גב דהוה אחיד באילנא דחיי, לא הוה מארי דביתא, אלא לתתא, משה הוא לעילא, בגין כך סליק לון למאריה דביתא:

בסודם אל תבא נפשי וגו', רבי אבא פתח ואמר, (תהלים כח) סוד יי ליראיו וגו'. סוד יי ליראיו, רזא עלאה דאורייתא, לא זיהב קדשא ברוך הוא אלא לאינון דחלי חטאה. ומאן דאינון דחלי חטאה, אתגלי לון רזא עלאה דאורייתא. ומאן איהו רזא עלאה דאורייתא, הוי אימא דא את קיימא קדישא, דאקרי סוד יי ברית קדש.

שמעון ולוי, אטרחו גרמיהו על האי סוד,

עצמם ויקבלו עליהם סוד זה, והפסוק מעיד שבמקרה. ועוד, במעשה זמרי בן סלוא שפסל את הסוד הזה. ויעקב אמר, בסודם אל תבא נפשי. מי זו נפשי? זו נפש שנכנסת ונאחזת בבגדית העליונה למעלה, ונקראת נפש צרור החיים.

בקהלם אל תחד כבודי, הרי פשוטה, כמו שנאמר (במדבר טו) ויקהל עליהם קרח. אל תחד כבודי - זה כבוד ישראל סתם. ולכן לא ברך אותם אביהם, משום שהעלה אותם למשה. רבי חייא אמר, מהפסוקים הללו [משום כך] [משמע] שלא נאחז זה בזה, והצטרף כף. ולכן יש בו הכל, ואין לה דור בעולם שלא יורד דין שלהם לקטרג בעולם, ומתבררים המתחרים על הפתחים של בני אדם. הנה לה הכל [זה כנ"ד יח].

יהודה אמה יודוך אחיך ידך בערף אחיך וגו'. רבי יוסי פתח, (תהלים קד) עשה ירח למועדים וגו'. עשה ירח, כדי לקדש בו ראשי חודשים וראשי שנים. ולעולמים הלבנה מאירה רק מן השמש, וכששולטת השמש - לא שולטת הלבנה, וכשמתכנסת השמש, אז שולטת הלבנה, ואין חשבון ללבנה אלא רק כשמתכנסת השמש.

ושניהם עשה הקדוש ברוך הוא להאיר, והו שכתוב (בראשית א) וימתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ וגו'. והיו לאתת - אלו שבתות, שכתוב (שמות לא) כי אות היא. ולמועדים - אלו ימים טובים. ולימים - אלו ראשי חודשים. ולשנים - אלו ראשי שנים. שיהיו אמות העולם עושים חשבון לשמש, וישראל ללבנה.

באנשי שכם, דיגזרון גרמייהו ויקבלו עליהוֹן האי סוד. וקרא אסהיד, במקרה. תו בעובדא דזמרי בן סלוא, דפסל האי סוד. ויעקב אמר בסודם אל תבא נפשי. מאי נפשי. דא נפשא דעאלת ואתאחדת בבגדית עלאה לעילא, ואקרי נפש צרורא דחיי.

בקהלם אל תחד כבודי. הא אוקמוה, כמה דאת אמר, (במדבר טו) ויקהל עליהם קרח. אל תחד כבודי, דא כבוד ישראל סתם. ועל דא לא בריך לון אבוהוֹן, בגין דסליק לון למשה. רבי חייא אמר, מהני קראי (חסר) (ובגני קד) (ס"א משמע) דלא אתאחיד דא בדא, ואצטריך הכי. ועל דא אית ביה פלא, ולית לה דרא בעלמא, דלא נחתא דינא דלהוֹן לקטרגא בעלמא ואסגיאנו מהדרי על פתחייהו דבני נשא, הא לה פלא. (ס"א הא לקבל

: ה)

יהודה אמה יודוך אחיך ידך בערף אחיך וגו'. רבי יוסי פתח, (תהלים קד) עשה ירח למועדים וגו'. עשה ירח בגין לקדשא ביה ריש ירחין, וריש שתין. ולעלמין סיהרא לא נהיר אלא משמשא, וכד משמשא שליט, סיהרא לא שליטא. כד אתפניש משמשא, כדין סיהרא שליטא, ולית חושפן לסיהרא אלא כד אתפניש משמשא.

ותרנוויהו עבד קדשא בריך הוא לאנהרא. הדא הוא דכתיב, (בראשית א) וימתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ וגו'. והיו לאותות, אלין שבתות, דכתיב, (שמות לא) כי אות היא. ולימועדים, אינון יומין טבין. ולימים, אלין רישי ירחין. ולשנים, אלין רישי שנין. דלהוֹן אומות העולם עבדין חשבון לשמשא, וישראל לסיהרא.

וְאִזְרָא הָא, כִּי הָא דְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב,
 (ישעיה ט) **הַרְבִּיתְהוּ הַגּוֹי לֹא הַגְדִּלְתָּ**
הַשְּׂמֹחָה. הַרְבִּיתְהוּ הַגּוֹי, אֵלֶיךָ יִשְׂרָאֵל, דְּכָתִיב
בְּהוּ (דברים ד) כִּי מִי גוֹי גָדוֹל. וְכָתִיב, (דברי הימים א
יז) גוֹי אֶחָד בְּאַרְצָךְ. לֹא, בְּגִינָיִה. הַגְדִּלְתָּ
הַשְּׂמֹחָה (ממש), דָּא סִיְהָרָא, דְּאִתְרַבִּיאת
בְּנִהוּרָא בְּגִינָיִהוֹן דִּישְׂרָאֵל. אַוּמֹת הָעוֹלָם
לְשִׁמְשָׂא, וְיִשְׂרָאֵל לְסִיְהָרָא, הִי מְנַיְיָהוּ עַדִּיף.
וְדָאִי סִיְהָרָא (דף רלז ע"א) לְעִילָא, וְשִׁמְשָׂא
דְּאוּמֹת הָעוֹלָם, תַּחֲוֹת הָאִי סִיְהָרָא הוּא,
וְהוּא שִׁמְשָׂא מְהָאִי (ס"א ספדא) סִיְהָרָא נְהִיר.
חֲמִי מַה בֵּין יִשְׂרָאֵל, לְהוּ. יִשְׂרָאֵל אֶחֱדוּ
בְּסִיְהָרָא, וְאִשְׁתַּלְשְׁלוּ בְּשִׁמְשָׂא עֲלָאָה,
וְאִתְאַחְדוּ בְּאַתֵּר (בֵּיה) (ס"א דְּנִהוּר לְשִׁמְשָׂא) דְּנִהִירָא
מְשִׁמְשָׂא עֲלָאָה, וּמִתְדַבְּקֵן בֵּיה, דְּכָתִיב, (דברים
י) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי אֲלֵהֵיכֶם חַיִּים פְּלִכֶם
הַיּוֹם.

וְזֶה הוֹלֵךְ כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 כְּתוּב (ישעיה ט) הַרְבִּיתְהוּ הַגּוֹי לֹא
 הַגְדִּלְתָּ הַשְּׂמֹחָה. הַרְבִּיתְהוּ הַגּוֹי -
 אֵלֶיךָ יִשְׂרָאֵל, שְׂכַתוּב בְּהֵם (דברים ד)
 כִּי מִי גוֹי גָדוֹל, וְכַתוּב גּוֹי אֶחָד
 בְּאַרְצָךְ. לֹא - בְּשִׁבְלוֹ. הַגְדִּלְתָּ
 הַשְּׂמֹחָה [ממש] - זֶה הַלְבָנָה
 שֶׁמִּתְגַּדְּלַת בְּאוּר בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל.
 אֲמוֹת הָעוֹלָם לְשִׁמְשָׂא, וְיִשְׂרָאֵל
 לְלְבָנָה, אֵיזָה מֵהֶם עַדִּיף? וְדָאִי
 הַלְבָנָה לְמַעְלָה, וְהַשְּׂמֹשׂ שֶׁל
 אֲמוֹת הָעוֹלָם תַּחַת הַלְבָנָה הוּא,
 וְאוֹתוֹ הַשְּׂמֹשׂ מִזֹּו (הצד) הַלְבָנָה
 מְאִיר.

רְאָה מַה בֵּינֵם לְבֵין יִשְׂרָאֵל.
 יִשְׂרָאֵל אַחֲזִיזִים בְּלְבָנָה,
 וְהַשְּׂתַלְשְׁלוּ בְּשִׁמְשָׂא הָעֲלִיּוֹנָה,
 וְנִאֲחֲזוּ בְּמִקּוֹם [בו] [שְׁמַאֲרִי לְשִׁמְשָׂא]
 שֶׁמִּשְׁמֵר מֵהַשְּׂמֹשׂ הָעֲלִיּוֹן
 וְנִדְבָקִים בּוֹ, שְׂכַתוּב (דברים ד)
 וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֲלֵהֵיכֶם
 חַיִּים פְּלִכֶם הַיּוֹם.

וְהוֹדָה אַתָּה וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָמַר, מְלַכּוֹת הַתְּקִימָה לִיהוּדָה,
 וְהִינּוּ מַה שֶׁאֲמַרְנוּ, מַהוּ שְׂכַתוּב
 (בראשית כט) הַפַּעַם אוֹדָה אֶת ה',
 מִשׁוּם שֶׁהוּא רְבִיעֵי אוֹדָה אֶת ה',
 מִשׁוּם שֶׁהוּא רִגְל רְבִיעֵי לְכַפֵּא.
 יְהוּ זֶה רִשְׁם שֶׁל הַשֶּׁם הָעֲלִיּוֹן,
 וּבְמַה נִּשְׁלֵם? בְּה"א [בדל"ת], וְהִינּוּ
 ה"א אַחֲרוֹנָה שֶׁל הַשֶּׁם הַקְּדוֹשׁ,
 הַשֶּׁם הַקְּדוֹשׁ נִשְׁלֵם בְּאוֹתֵיאוֹתָיו,
 וְקִשְׁר שְׂאוֹחוֹ אוֹתָן, עַל כֵּן יוֹדוּךְ
 אַחֲרֶיךָ, שֶׁהַמְּלַכּוֹת לָךְ רְאוּיָה
 לְהַתְקִיֵם וְדָאִי. (הושע יד) וְיִהְיֶה
 עַד רֹד עִם אֵל וְעִם קְדוֹשִׁים
 נֶאֱמָן. מִי הַקְּדוֹשִׁים? אֵלֹו
 קְדוֹשִׁים עֲלִיּוֹנִים, שְׁכַלְסֵם מוֹדִים
 לוֹ וְשִׁמּוּ אוֹתוֹ נֶאֱמָן, לְכֵן הוּא
 רְאוּשׁוֹן בְּכָל, הוּא מְלֻךְ עַל כָּלֵם.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים מה)
 כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֻךְ פְּנִימָה. כָּל
 כְּבוֹדָה - זֶו פְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל. כְּבוֹדָה
 - מִשׁוּם שֶׁהוּא כְּבוֹד, זֶה עַל זֶה.

יְהוּדָה אַתָּה וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, מְלַכּוֹ
לִיהוּדָה אַתְקִיִּים, וְהִינּוּ דְאֲמַרִּינָן,
מְאִי דְכָתִיב, (בראשית כט) הַפַּעַם אוֹדָה אֶת ה',
בְּגִין דְּאִיהוּ רְבִיעֵאָה, אוֹדָה אֶת ה', בְּגִין
דְּאִיהוּ רִגְלָא רְבִיעֵאָה לְכַרְסִיאָה. יְהוּ, דָּא
רְשִׁימָא דְשִׁמְשָׂא עֲלָאָה, וּבְמַה אֲשַׁתְּלִים, בְּה"א
(ס"א בדל"ת), וְהִינּוּ ה"א בְּתַרְאָה דְשִׁמְשָׂא קְדִישָׂא.
שִׁמְשָׂא קְדִישָׂא שְׁלִים בְּאַתּוּוֹי, וְקִשְׁר דְּאַחֲד
לוֹן, עַל דָּא יוֹדוּךְ אַחֲרֶיךָ, דְּמְלַכּוֹ לָךְ אִתְחַזְיָא
לְאַתְקִימָא וְדָאִי. (הושע יב) וְיִהְיֶה עַד רֹד עִם
אֵל וְעִם קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן, מְאֵן קְדוֹשִׁים, אֵלֶיךָ
קְדוֹשִׁים עֲלִיּוֹנִין, דְּכָלְהוּ אוֹדָן לְגַבְיָה,
וְשׁוּיָה נֶאֱמָן, בְּגִין כֵּן הוּא קְדַמָּא בְּכוֹלָא,
הוּא מְלַכָּא עַל כָּלָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים מה) כָּל כְּבוֹדָה
 בַּת מְלֻךְ פְּנִימָה. כָּל כְּבוֹדָה, דָּא כְּנִסְתָּ

זה זכר וזו נקבה [ו] נקבה, ונקראת כבודה. בת מלך - הינו בת שבע, בת קול שהוא קול גדול, וזהו מלך העליון. פנימה - משום שיש מלך שאינו לפניו לפנים כמותו, וזו כבודה בת מלך.

ממשבצות זהב לבושה, משום שהתלבשה ונאחזה בגבורה עליונה, וגם זה נקרא מלך, ובשכילה עומדת הארץ, מתי? בשעה שנאחזת במשפט, כמו שנאמר (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ. ולזו קוראים מלכות השמים, ויהודה נאחז בה, וירש המלכות שבארץ.

רבי [אבא] יהודה ורבי יצחק היו הולכים בדרך. אמר רבי יצחק, נפתח בדברי תורה ונלך. פתח רבי יצחק ואמר, (בראשית א) ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן וגו'. פסוק זה באריות החברים, אבל ויגרש, כמו בן אדם שמגרש את אשתו, את האדם דוקא.

בא ראה סוד הדבר, אדם נתפס במה שחטא, וגרם מות לו ולכל העולם, וגרם לאותו עץ שחטא בו גרושים, להגרש בו ולהתגרש בכניו לעולמים. זהו שכתוב ויגרש את האדם, את דוקא, ככתוב (ישעיהו ו) ואראה את ה'. אף כאן את האדם.

וישבן מקדם לגן עדן וגו' - זה למטה. כמו שפרובים למעלה, יש פרובים למטה, והשרה העץ הזה עליהם. ואת להט החרב המתהפכת אלו דגמת שלהבת של אש מאותה החרב שמתלהטת. המתהפכת - זו החרב הזו, שיונקת בשני צדדים, ומתהפכת מצד זה לצד אחר.

ישראל, כבודה, בגין דאיהו כבוד, דא על דא, דא דכר, ודא נוקבא (ס"א דא נוקבא), ואתקרי כבודה. בת מלך, היינו בת שבע, בת קול דאיהו קול גדול, והאי מלך עלאה הוא. פנימה, בגין דאית מלך דלאו איהו לגו פנותיה, והאי כבודה בת מלך.

ממשבצות זהב לבושה, בגין דאתלבשת ואתאחדת בגבורתא עלאה, והאי, אוף נמי מלך אקרי, ובגינה קיימא ארעא. אימתי, בשעתא דאתאחדת במשפט. כמה דאת אמר, (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ. ודא קרינן מלכו דשמאי, ויהודה אתאחיד בה, וירית מלכותא דבארעא.

רבי [אבא] יהודה ורבי יצחק הוון קאזלי בארעא. אמר רבי יצחק, נפתח במלי דאורייתא וניזיל. פתח רבי יצחק ואמר, (בראשית א) ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן וגו'. האי קרא אוקמוה חברייא. אבל ויגרש, כבר נש דגריש לאנתתיה, את האדם דייקא.

הא חזי, רזא דמלה, אדם במה דחטא אתפס, וגרים מותא ליה ולכל עלמא, וגרים לההוא אילנא דחטא ביה תירוכין, לאתרכא ביה, ולאתרכא בכנוי לעלמין. דא הוא דכתיב, ויגרש את האדם, את דייקא, כמה דכתיב, (ישעיהו ו) ואראה את ה'.

אוף הכי את האדם. וישבן מקדם לגן עדן וגו', האי לתתא. וכמה דפרובים לעילא, אית פרובים לתתא, והאי אילנא אשרי עליהו. ואת להט החרב המתהפכת, אינון טפסי דשלהובי דאשא, מההוא חרבא דמתלהטא. המתהפכת, דא האי חרבא, דינקא בתרין סטרין, ואתהפכא מסטרא דא לסטרא אחרא.

דאשא, מההוא חרבא דמתלהטא. המתהפכת, דא האי חרבא, דינקא בתרין סטרין, ואתהפכא מסטרא דא לסטרא אחרא.

דָּבָר אַחַר הַמִּתְהַפְּכֶת, דָּא לֵהט אֵינוֹן טְפְסִי אוֹתָן צִירוֹת הַשְּׁלֵהֲבֶת (שֵׁל הַמְּלֻכּוֹת) שְׁאֲמַרְנּוּ, שְׁמִתְהַפְּכוֹת לַפְּעָמִים גְּבָרִים וְלַפְעָמִים נְשִׁיִּים, וּמִתְהַפְּכוֹת מִמְקוֹמָם לַכֹּל, וְכֹל זֶה כְּדִי לְשַׁמֵּר אֶת דְּרָךְ עֵץ הַחַיִּים. אִיזוֹ דְרָךְ? כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (שם מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם דְרָךְ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יִפָּה, וְכֵךְ זֶה וְדָאִי שְׁגַרְסֵי אָדָם לְאוֹתוֹ עֵץ שְׁחִטָּא בּוֹ לְהַתְּגַרְשׁ, וְגַם לְשֹׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (שם א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אֲמַכְסֵם, אָבֵל יִפָּה אֲמַרְתָּ, שְׁהָרִי מִמְּקוֹמוֹ מִשְׁמַע, שְׁכַתוּב וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם, מִשּׁוּם שְׁזָוְהִי שְׁלֵמוֹת הָאָדָם.

וּמֵאוֹתוֹ יוֹם נִפְגְּמָה הַלְכְּנָה, עַד שְׂבָא נַח וְנִכְנַס בְּתִשְׁבּוּכָה [לְתַבְּחָה]. כְּאוֹ הַרְשָׁעִים וְנִפְגַּם. עַד שְׂבָא אֲבָרְהָם [וְעִמְרָם] וְעַמְד בְּשֵׁלֵמוֹת שֵׁל יַעֲקֹב וּבְנָיו. וְכֹא יְהוּדָה וְאַחֲזוּ בָהּ, וְהַתְּחַזֵּק בְּמַלְכוּתוֹ, וַיִּרְשׁ אוֹתָהּ יִרְשֵׁת עוֹלָמִים הוּא וְכֹל בְּנָיו אַחֲרָיו. זֶהוּ שְׁכַתוּב יְהוּדָה אֶתָּה יוֹדוּךְ אַחֲרֶיךָ. [מִשּׁוּם שְׁהַמְּלֻכּוֹת שְׁלוֹ עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (דְּבָרֵי הַיּוֹמִים-א ה) כִּי יוֹדוּךְ גְּבַר בְּאֲחֵיו. יוֹדוּךְ אַחֲרֶיךָ] וְדָאִי בְּשַׁעֲרָה שְׁעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל הַיָּם, שְׁפִלְסֵם הוֹדוּ לוֹ וַיִּרְדּוּ אַחֲרָיו לָאִם.

יְדָךְ בְּעַרְףְּ אֵיבִיךָ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (שׁוּפְטִים א) יְהוּדָה יַעֲלֶה [בְּתַחֲלָה]. יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנֵי אֲבִיךָ, כָּלֵל שֵׁל כָּל אוֹתָם שְׂאֵר הַשְּׁבָטִים, מִשּׁוּם זֶה בְּנֵי אֲבִיךָ וְלֹא בְּנֵי אִמְךָ. בְּנֵי אֲבִיךָ - הָרִי כָּל שְׂאֵר הַשְּׁבָטִים. שְׂאֵף עַל גַּב [שְׁהֵם נִחְלָקוּ] שְׁנַחֲלֵקוּ לְשֵׁתֵי מַלְכוּתוֹ, כְּשֵׁהִיו עוֹלָמִים לִירוּשָׁלַיִם הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְמֶלֶךְ שְׁבִירוּשָׁלַיִם, מִשּׁוּם שְׁמַלְכוּת יְרוּשָׁלַיִם מִמְּלַכּוֹת הַקְּדוּשָׁה. [שׁוּלְמַת] מִמְּנֹנֵי הַיְתָה

דָּבָר אַחַר הַמִּתְהַפְּכֶת, דָּא לֵהט אֵינוֹן טְפְסִי דְשְׁלֵהֲבָא (ס"א דְּמַלְכוּתָא) דְּקֶאֱמַרְן, דְּמִתְהַפְּכָן לְזַמְנִין גּוֹבְרִין וְלְזַמְנִין נְשִׁין, וּמִתְהַפְּכָן מִדּוּכְתֵּיהוּ לְכֹלֵא. וְכֹל דָּא, לְשַׁמּוֹר אֶת דְרָךְ עֵץ הַחַיִּים. מָאֵן דְרָךְ, כְּמָה דָּאָתָּ אָמַר, (יִשְׁעִיָּה מֵג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם דְרָךְ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה שְׁפִיר, וְהָכִי הוּא וְדָאִי, דְּגָרִים אָדָם לְהֵהוּא אֵילְנָא דְחִטָּא בֵּיהּ לְאַתְרָכָא, וְאִפִּילוּ שְׂאֵר בְּנֵי עַלְמָא נְמִי, כְּמָה דָּאָתָּ אָמַר, (יִשְׁעִיָּה ב) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אֲמַכְסֵם, אָבֵל שְׁפִיר קֶאֱמַרְתָּ, דְּהָא מִדּוּכְתֵּיהּ מִשְׁמַע, דְּכַתִּיב וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם, בְּגִין דְּדָא שְׁלִימוֹ דְּאָדָם הוּא.

וְמֵהוּוּא יוֹמָא אַתְּפָגִים סִיְהָרָא, עַד דָּאָתָּא נַח וְעָאֵל בְּתִיבְתָא (נ"א בְּתִיבְתָא). אָתוּ חֲזִיבִיא וְאַתְפָּגִים. עַד דָּאָתָּא אֲבָרְהָם (וְאַתְחַזִּימוּ), וְקִיִּימָא בְּשֵׁלֵמוֹ דְּיַעֲקֹב וּבְנוֹי. וְאַתָּא יְהוּדָה וְאַחִיד בֵּיהּ, וְאַתְקַף בְּמַלְכוּתָא, וְאַחֲסִין לֵיהּ אַחֲסַנַת עֲלָמִין, הוּא וְכֹל בְּנוֹי בְּתָרוּי, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, יְהוּדָה אֶתָּה יוֹדוּךְ אַחֲרֶיךָ. (ס"א בְּגִין דְּרִלִּית מַלְכוּתָא עֲלֵיהּ, כְּמָה דָּאָתָּ אָמַר, (דְּבָרֵי הַיּוֹמִים א ה) כִּי יוֹדוּךְ גְּבַר בְּאֲחֵיו. יוֹדוּךְ אַחֲרֶיךָ) וְדָאִי בְּשַׁעֲרָה דְּקִיִּימוֹ יִשְׂרָאֵל עַל נְמָא, דְּכֹלְהוּ אוֹדוּ לֵיהּ, וְנַחְתוּ אֲבַתְרִיָּה בִּימָא.

יְדָךְ בְּעַרְףְּ אֵיבִיךָ, כְּמָה דָּאָתָּ אָמַר, (שׁוּפְטִים א) יְהוּדָה יַעֲלֶה [בְּתַחֲלָה]. יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנֵי אֲבִיךָ, כָּלֵלֵא דְכָל אֵינוֹן שְׂאֵר שְׁבָטִין, בְּגִין דָּא בְּנֵי אֲבִיךָ, וְלֹא בְּנֵי אִמְךָ. בְּנֵי אֲבִיךָ, הָא כְּלָהוּ שְׂאֵר שְׁבָטִין, דָּאָף עַל גַּב [כַּסְפִּירִים יִשְׁנִים דְּאֵינוֹן אַתְּפָלִיגוּ] דָּאָתְפָּלִיג לְתָרִין מִלְכָּוֹן, כַּד הָווּ סָלְקִין לִירוּשָׁלַם, הָווּ סְגִדִין וְכָרְעִין לְמַלְכָּא דְּבִירוּשָׁלַם, בְּגִין דְּמַלְכוּתָא דִּירוּשָׁלַם, (דָּף רלז ע"ב) מִמְּלַכּוּתָא קְדִישָׁא (שְׁלֵמָא) מְנִיָּה הָהּ.

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראוי. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתו פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' סב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבודו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיִּשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהֵא מְאָרִיָּה שְׁמֵיָא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִים בְּרַחֲמֵי יְרַחֵם עָלֵינוּ. וַיְחוּם וַיְחַמּוּל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִים בְּרַחֲמֵי וַיִּסְתִּירָהוּ בְּצַל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֱהָלוֹ לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוֹ. וּלְקַץ הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדֵנּוּ יִשְׁקָהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֵה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהֵא מְרִיָּה שְׁמֵיָא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמֵי יְחוּם וַיְחַמּוּל עָלֵיהָ. וַיִּלְוֵה אֱלִיָּה
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשון עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשון עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

ספר

תיקוני זהר

המחולק

ל-354 ימות השנה

ספר

תיקוני
זהר

המחולק

ל-354 ימות השנה